T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

3

16 AĞU 2004

SAYI : B 14.0.BHİ 01- 346
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ : 21.07.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3239-6559/21168 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili Ertuğrul YALÇINBAYIR'ın, " Bursa ili Karacabey Organize Sanayi Bölgesine " ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/3239) esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ali COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

EK: 6 sayfa önerge cevabı
ve ekleri

Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERTUĞRUL YALÇINBAYIR'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ

CEVAP 1:
Bursa-Karacabey 75.Yıl KOBİ Organize Sanayi Bölgesi (OSB) projesine ilk olarak, Bursa Valiliğinin 03.06.1998 tarih ve 2445 sayılı yazısında **(ek-3)**; eki Karacabey Kaymakamlığı'nın Valilik Makamına muhatap 21.05.1998 tarih ve 836 sayılı yazısına aften, Bursa İli 2020 Çevre Düzeni Planında Metropoliten Alan dışında kalan Karacabey Bölgesinin tarımsal niteliği çok yüksek topraklara sahip olması nedeniyle, bu bölgede kurulması düşünülen OSB'de çevreye olumsuz etkiler yaratmayacak ileri teknoloji kullanan tarımsal sanayi kuruluşlarının yer alması Valiliklerince de önerilmiş olduğundan Kaymakamlık tarafından önerilen ve bugün itibariyle OSB olarak belirlenen arazinin Valiliklerinin uygun görüşü ile yer seçimi çalışmalarının başlatılmasının talep edilmesi üzerine, mahallinde yer seçimi etüt çalışmalarına başlanmıştır.

Yapılan yer seçimi etüt çalışmaları sırasında önerilen alanın, 15.04.1998 tarih ve 23314 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ramsar Sözleşmesi Listesi'ne dahil edilen alanlardan biri olan Uluabat Gölüne yaklaşık 5 km. mesafede yer aldığı tespit edilmiş, bu nedenle, 02.07.1998 tarih ve 8433 sayılı yazımızla **(ek-4)** Çevre Bakanlığı'na önerilen alanın OSB olarak kullanılıp kullanılamayacağı hususunda görüş sorulmuştur.

Alınan cevabi 22.07.1998 tarih ve 5898 sayılı yazıda **(ek-5); Uluabat Gölünün** yakın bir geçmişte içilebilir nitelikte su kalitesine sahip olduğu için Bursa ilinin içme suyu kaynağı olarak düşünülmüş iken **güneyinin seddelerle çevrilerek geniş alanların sulu tarıma açılması ve tarım alanlarından dönen suların pompalanarak göle verilmesi, göl çevresinde sanayileşme ve nüfusun artması gibi nedenlerle hızla kirlenme sürecine girdiği ve içme suyu kaynağı olma özelliğini kaybettiği, Göl su kalitesinin bozulduğu, göldeki sazlıkların çoğaldığı gerekli tedbirlerin alınmadığı takdirde gölün kısa bir süre sonra bataklaşma sürecine gireceği**, göl suyunun kalitesinin iyileştirilmesi için gerekli tedbirleri belirlemek, sürekli bir izlemeyi gerçekleştirmek ve etkin bir denetim ve yönetim mekanizmasını oluşturmak amacıyla, Bakanlıkları koordinatörlüğünde ilgili kurum ve kuruluşların işbirliğinde proje çalışmalarına başlanacağı, belirtilerek, OSB kurulması planlanan alanın Uluabat Gölüne yaklaşık 5 km. mesafede, gölün su toplama havzası içinde yer aldığı, OSB'de yer alacak tesislerin atıksularının arıtıldıktan sonra Uluabat Gölüne verilmesi durumunda dahi tehlike sınıra yaklaşmış olan göl için olumsuz etkiler yaratacağı, OSB'nin sadece Uluabat Gölüne etkileri yönünden değerlendirildiğinde dahi sözkonusu yerin bu faaliyet için uygun olmadığı, sonucuna varıldığının ifade edilmesi üzerine, 30.07.1998 gün ve 10395 sayılı yazımızla **(ek-6)** Çevre Bakanlığının görüşü doğrultusunda yer seçimi çalışmalarına devam edilemeyeceği bildirilmiştir.

Daha sonra Bursa 75.Yıl KOBİ Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi Başkanlığı'nın 25.11.1999 tarih ve 27 sayılı yazısında **(ek-7)**, yeniden yer seçiminin yapılmasının talep edilmesi, 75.Yıl KOBİ OSB projesinin Bakanlığımız 2000 Yılı Yatırım Programında "2000K090010 proje numarası" ile "etüd" karakteristiğiyle **(ek-8)** yer alması ve **OSB içerisinde metal ve ahşap sanayi sektörü ile ilgili tesislere yer verilmesi hususunda sektör kısıtlamasının getirilmesi üzerine**, 29.02-03.03.2000 tarihleri arasında mahallinde tekraren yapılan inceleme neticesinde yaklaşık 450 hektarı Uluabat Gölü su toplama havzası içinde kalan 950 hektar büyüklüğündeki alan, mülga 27.06.1997 tarih ve 23038 sayılı Resmi Gazete'te yayımlanan OSB Yer

Seçimi Yönetmeliği çerçevesinde OSB Yer Seçimi Komisyonuna üye kurum ve kuruluşlarca da incelenmek üzere, 02.05.2000 tarih ve 4990-5012 sayılı dağıtımlı yazımızla **(ek-9)** Bakanlığımız koordinatörlüğünde oluşturulan Yer Seçimi Komisyonuna sunulmuştur.

Çevre Bakanlığı'na 02.05.2000 tarih ve 4999 sayı ile gönderilen komisyon toplantısı dağıtımlı yazımıza ilaveten daha sonra ayrıca, 22.05.2000 tarih ve 5821 sayılı yazımızla **(ek-10)** Ramsar Sözleşmesi ile koruma altına alınan sulak alanlar ve metal, ahşap sanayi sektör kısıtlamaları hususlarında detay bilgi verilmesinin öneminden bahisle, Bakanlıklarının ilgili birimlerinden katılım sağlanması gerektiği hususu yinelenmiştir.

Çevre Bakanlığı'nın Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü'nden ve diğer ilgili kurum ve kuruluşların temsilcilerince katılım sağlanan Yer Seçimi Komisyonunca 30.05.2000 tarihinde mahallinde yer seçimi yapılmıştır.

Yer Seçimi Komisyonu sırasında görüş belirtmeyen kuruluşlar ile Komisyona katılmayan kuruluşların olumlu görüşlerinin daha sonra Bakanlığımıza yazılı olarak intikal etmesini takiben 21.05.2001 tarih ve 24408 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan OSB Yer Seçimi Yönetmeliğinin 27 nci maddesi gereği "OSB alanı seçimi, Komisyona katılan üyelerin oy birliği ile kararı ile tamamlandığından adıgeçen yönetmeliğin 29 uncu maddesinde yer alan "... yer seçimi komisyon raporu **(ek-11)** ve varsa Bakanlık'a sonradan gönderilen kuruluş görüşleri **(ek-12)**, ..., Bakanlık tarafından değerlendirilerek, OSB yerinin uygun bulunduğu, yer seçimi komisyon raporu ve varsa Bakanlık'a sonradan gönderilen kuruluş görüşlerinde belirtilen şartlarla birlikte, ilgili valiliğe yazılacak talimat yazısıyla bildirilir" hükmü gereği;

30.06.2003 gün ve 7485-7492 sayılı dağıtımlı yazımızla **(ek-13)** dağıtımlı yazımız eki 1/25.000 ölçekli topoğrafik haritada işaretlenen yaklaşık 475 hektar büyüklüğündeki alanın; Yer Seçimi Komisyonuna üye kurum ve kuruluşların yer seçimi raporunda ve Bakanlığımıza daha sonra intikal eden yazılı görüşlerinde) yer alan şartlara uyulması, belirtilen şartların OSB için yapılacak her tür ve ölçekteki plana plan notu olarak yazılması kaydıyla, 1/25.000 ölçekte plan kararı gereği OSB yeri olarak uygun görüldüğü Bursa Valiliğine ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlara bildirilerek, dağıtımlı yazı eki "OSB Yer Seçiminden Sonra Yapılacak İşlemler Listesi"nde belirtilen sıra takibine göre OSB Müteşebbis Heyet Başkanlığınca çalışmalara başlanması hususunda talimat verilmiştir.

Çevre Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü'nün Bakanlığımıza daha sonra intikal eden 21.08.2000 tarih ve 9172 sayılı yazısından **(ek-12 içinde)** özetle; **Uluabat Gölünün özellikle son 15 yılda çevresindeki sanayi, nüfus ve zirai ilaç ve gübre kullanımlarının artması nedeniyle, kirlenme sürecini en yoğun yaşayan göllerden biri olduğu**, 1980'li yıllarda içme suyu kalitesinde iken, **günümüzde zaman zaman balık ölümlerinin yaşandığı bir göl haline geldiği, çevresindeki sanayileşme ve nüfus artışı denetim altına alınmadığı takdirde, kısa bir süre sonra gölde ötröfikasyon olayının gündeme gelmesinin kaçınılmaz olduğu** ifade edilerek **Bakanlıklarınca yapılan değerlendirmeler neticesinde, OSB içerisinde metal ve ahşap sanayi sektörüne ait belirtilen üretimler dışında yüksek düzeyde kirletici özelliği taşıyan, zehirli ve tehlikeli atık üreten sanayilere izin verilmemesi**, kaydıyla sözkonusu alanın OSB yeri olarak uygun görüldüğü bildirilmiştir.

30.06.2003 tarih ve 7485-7492 sayılı dağıtımlı yazımızda da görüleceği üzere, OSB'de metal ve ahşap sanayi sektörüne ait tesislere izin verilmesi, belirtilen

üretimler dışında yüksek düzeyde kirletici özelliği taşıyan, zehirli ve tehlikeli atık üreten sanayilere izin verilmemesi, hususunda sektör sınırlaması getirilmiştir.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü'nden daha sonra alınan 05.12.2003 tarih ve 12109 sayılı yazı ile **(ek-14)** 1/100.000 ölçekli Bursa 2020 Yılı Çevre Düzeni Planında sözkonusu alanın OSB olarak onandığı bildirilmiştir.

Mer'i mevzuat gereği yapılan işlemlerde herhangi bir yanlış uygulamaya meydan verilmemesi amacıyla, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca yapılan onama işleminden 13.01.2004 tarih ve 510 sayılı yazımızla da **(ek-15)** Çevre ve Orman Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü'ne bilgi verilmiş, alınan cevabi 22.03.2004 tarih ve 14195 sayılı yazı ile **(ek-16)** 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin h fıkrası, 10 uncu maddesinin c fıkrası gereği, 1/100.000 ölçekli Bursa 2020 Yılı Çevre Düzeni Planı Plan Değişikliği adı altında sözkonusu alanın Bakanlıklarınca da OSB olarak onandığı bildirilmiştir.

Buraya kadar yapılan açıklamalardan ve eklerde sunulan bilgi ve belgelerden de görüleceği üzere, 30.07.1998 gün ve 10395 sayılı yazımızla Çevre Bakanlığının 22.07.1998 tarih ve 5898 sayılı yazısına istinaden OSB yer seçimi çalışmalarına devam edilmesinin mümkün olamadığı Bursa Valiliğine bildirilmiş olmasına rağmen, daha sonra metal ve ahşap sanayi konusunda sektör kısıtlaması getirilerek, bu durumda alanın OSB olarak kullanılmasına imkan olup olmadığının incelenmesi amacıyla 30.05.2000 tarihinde oluşturulan OSB Yer Seçimi Komisyonuna üye kurum ve kuruluşların oybirliği kararı ile OSB alanı uygun görüldüğünden, **30.06.2003 gün ve 7490 sayılı yazı ile 30.07.1998 gün ve 10395 sayılı yazıları arasında bir çelişki bulunmamaktadır.**

CEVAP 2:
Yukarıda da ifade edildiği üzere, sözkonusu alan OSB Yer Seçimi Komisyonuna üye kurum ve kuruluşların oybirliği kararı ile 75.Yıl KOBİ OSB olarak uygun görülmüştür.

CEVAP 3:
OSB Yer Seçimi Komisyonuna üye kurum ve kuruluşların görüşleri doğrultusunda 75.Yıl KOBİ OSB olarak belirlenen alan, yaklaşık 4.750.000 m^2 (475 hektar) büyüklüğünde olup, mülkiyetinin 2.763.203 m^2 si hazineye, 1.979.175 m^2 si şahıslara aittir.
Mülkiyetinin 2.763.203 m^2 si hazineye ait olan kısmın 2.738.653 m^2 si daha önce mera vasfında iken Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü'nün 16.06.2003 tarih ve 9575 sayılı yazısı ile **(ek-12 içinde)** tahsis amacı değiştirilerek hazine adına tescil edildiği bildirilmiştir.

Kamu arazilerinin satın alınmasına ilişkin uygulama ise 4562 sayılı OSB Kanununun 4. madde 7. fıkrası gereği "Devlet İhale Kanununun 492 sayılı Harçlar Kanununun 63. maddesinde yer alan harca esas değeri üzerinden peşin veya taksitle ödenmek üzere pazarlık usulüyle OSB'lere satılabilir." amir hükmü çerçevesinde Maliye Bakanlığı tarafından yapılmakta olup, mera iken tahsis amacı değiştirilen ve hazine adına tescil edilen arazinin OSB adına satın alma işlemi henüz gerçekleşmemiştir.

OSB Yönetim Kurulu Başkanlığı 24.10.2003 tarih ve 168 sayılı yazısı ile şahıslara ait arazilerin kamulaştırılabilmesi için kamu yararı kararı talebinde bulunmuş, 31.12.2003 tarih ve 15366 sayılı yazımızla **(ek-17)** şahıs mülkiyetindeki toplam 1.979.175 m^2 yüzölçümüne sahip 621 adet parsel için kamu yararı kararı verildiği OSB Yönetim Kurulu Başkanlığına bildirilmiştir.
OSB Yönetim Kurulu Başkanlığı'ndan daha sonra alınan 12.05.2004 tarih ve 11 sayılı yazı ile de **(ek-18)** kamulaştırma işlemlerine henüz başlanmadığı bildirilmiştir.

OSB Uygulama Yönetmeliğinin "Kuruluş ve Tüzel Kişilik" başlıklı 8. maddesi hükmü gereği; "OSB, yerinin kesinleşmesinden sonra;

a)İl Özel İdaresinin,
b)OSB'nin, içinde bulunacağı il, ilçe veya belde belediyesinin, büyük şehirlerde ayrıca büyükşehir belediyesinin,
c)İl ve ilçelerdeki mevcudiyet durumuna göre sanayi odası, ticaret odası veya ticaret ve sanayi odasının,
d)Sanayici dernek veya kooperatiflerinin,

biri veya daha fazlasının temsilcilerince imzalı ve valinin olumlu görüşünü muhtevi kuruluş protokolünün Bakanlık tarafından onaylanması ve sicil kaydını müteakip OSB özel hukuk tüzel kişiliğini kazanmaktadır. Buna göre, yer seçimi işlemleri tamamlanan 75. Yıl KOBİ OSB'ye ait kuruluş protokolü, Bursa Valiliğinin 09.06.2003 tarih ve 4149 sayılı yazısı ekinde gönderilerek onayı talep edilmiş, Bakanlığımız onayını müteakip 213 sicil numarası ile OSB özel hukuk tüzel kişiliğini kazanmıştır.

Karacabey Belediye Başkanlığından alınan 20.04.2004 tarih ve 321 sayılı yazıdan **(ek-19)** özetle; 75. Yıl KOBİ OSB'nin Belediye Başkanlıkları ile Karacabey Ticaret ve Sanayi Odasından katılım sağlanmadan yer seçiminin yapıldığı, OSB kanununa uygun olmayan bir şekilde tüzel kişiliğinin kazandırıldığı belirtilerek, 4562 sayılı OSB Kanunu gereği Belediyenizce bu aşamadan sonra yürütülecek işlemlerin ve izlenecek prosedürlerin bildirilmesi istenmiştir.

03.05.2004 tarih ve 4929 sayılı yazımızla **(ek-20)**, OSB Yer Seçimi Yönetmeliği gereği, yer seçimi komisyonu öncesi, Bakanlığımız elemanlarınca mahallinde yer seçim etüdü yapıldığı, etüt çalışmaları sırasında belirlenen alanların belediye sınırları içinde kalması durumunda ilgili belediyenin, belediye sınırları dışında olması durumunda ise planlama yetkisinin ilgili Valiliğin Bayındırlık ve İskan İl müdürlüğünde olması nedeniyle, Bayındırlık ve İskan İl Müdürlüklerinin yer seçimi komisyonuna davet edildiği, OSB olarak belirlenen alanın Belediye sınırları dışında olması nedeniyle, yer seçimi komisyonuna Bursa Valiliği Bayındırlık ve İskan İl Müdürlüğünün davet edildiği ve adı geçen müdürlüğün görüşleri doğrultusunda yer seçimi yapıldığı ifade edilerek, OSB'lerin; Bakanlığımızca kurulmasına ve imar planlarının Bakanlığımızca onaylanmasına karşın, kuruldukları yerleşim birimlerine hizmet verdiği, sanayinin disipline edilmesi, yerleşim birimlerinin planlı gelişmesine katkıda bulunduğu, tarım alanlarının sanayide kullanılmasını disipline edildiği, çevre kirliliğini önleyici tüm tedbirlerin alındığı, hususları dikkate alınarak, imar yetkisine sahip idarelerin, her türlü izin ve ruhsatların verilmesinden sorumlu diğer ilgili idarelerin OSB uygulamalarını sahiplenmeleri ve sorumluluk üstlenmeleri, OSB dışında "sanayi" ile ilgili yeni plan değişikliği tekliflerini parçacıl bir planlama mantığı ele almamaları, OSB'lerde yer alması mümkün olan tesislerin OSB'ler dışında münferit olarak kurulmasına izin vermemeleri istenmiştir.

Ayrıca, konu ile ilgili olarak daha sonra 27.05.2004 tarih 5895 sayılı yazımızla **(ek-21)**, Karacabey Ticaret ve Sanayi Odasına, 14.06.2004 tarih ve 6832 sayılı yazımızla **(ek-22)**, Karacabey Belediye Başkanlığına müteşebbis heyetin mutabakatı halinde, müteşebbis heyete odaları ve belediyelerince katılımında sakınca olmadığı bildirilmiştir.

Açıklamalardan görüleceği üzere, Karacabey 75.Yıl KOBİ OSB olarak belirlenen alanın Uluabat Gölü su toplama havzası içinde yer aldığı Çevre ve Orman Bakanlığı'nca ifade edilmiş olmakla birlikte başta adıgeçen Bakanlığın ve Yer Seçimi Komisyonuna katılan diğer kurum ve kuruluşların oybirliği kararı ile OSB alanı seçilmiş olup, **75.Yıl KOBİ OSB özel hukuk tüzel kişiliğine ayrıcalık tanınmadığı gibi OSB Kanunu ve bu kanuna bağlı olarak çıkarılan OSB Yer Seçimi ile OSB Uygulama Yönetmeliklerine ve diğer mer'i mevzuatlara aykırı bir işlem yapılmamıştır.**

EK-2 :EKLER LİSTESİ

Ek-3: Bursa Valiliğinin 03.06.1998 tarih ve 2445 sayılı talep yazısı

Ek-4: Çevre Bakanlığına muhatap 02.07.1998 tarih ve 8433 sayılı yazımız

Ek-5: Çevre Bakanlığı'nın 22.07.1998 tarih ve 5898 sayılı yazısı

Ek-6: Bursa Valiliğine muhatap 30.07.1998 tarih ve 10395 sayılı yazısı

Ek-7: Bursa 75.Yıl KOBİ Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi Başkanlığı'nın 25.11.1999 tarih ve 27 sayılı talep yazısı

Ek-8: 2000 Yılı Yatırım Programı ilgili sayfa fotokopisi

Ek-9: 02.05.2000 tarih ve 4990-5012 sayılı dağıtımlı yazımız

Ek-10: Çevre Bakanlığı'na muhatap 22.05.2000 tarih ve 5821 sayılı yazımız

Ek-11: Yer seçimi komisyon raporu

Ek-12: Bakanlığımıza daha sonra intikal eden kurum ve kuruluşların yazılı görüşleri

Ek-13: 30.06.2003 tarih ve 7485-7492 sayılı dağıtımlı yazımız

Ek-14: Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü'nün 05.12.2003 tarih ve 12109 sayılı yazısı

Ek-15: Çevre ve Orman Bakanlığına muhatap 13.01.2004 tarih ve 510 sayılı yazımız

Ek-16: Çevre ve Orman Bakanlığının 22.03.2004 tarih ve 14195 sayılı yazısı

Ek-17: OSB Yönetim Kurulu Başkanlığına muhatap 31.12.2003 tarih ve 15366 sayılı yazımız

Ek-18: OSB Yönetim Kurulu Başkanlığının 12.05.2004 tarih ve 11 sayılı yazısı

Ek-19: Karacabey Belediye Başkanlığının 20.04.2004 tarih ve 321 sayılı yazısı

Ek-20: Karacabey Belediye Başkanlığına muhatap 03.05.2004 tarih ve 4929 sayılı yazımız

Ek-21: Karacabey Ticaret Odasına muhatap 27.05.2004 tarih ve 5895 sayılı yazımız

Ek-22: Karacabey Belediye Başkanlığına muhatap 14.06.2004 tarih ve 6832 sayılı yazımız

Not: Ekler həcimli, harita və oxunaklı olmadığından daşınmadı və tərənmədi